

‘Zij die vragen zullen ontvangen’

– Radha Burnier

Vooranstaande leden van de Theosophical Society, van Annie Besant tot Krishnamurti, hebben gezegd dat als iemand iets echt graag wil hebben, hij het krijgt. Ook in de vroeg- theosofische klassieker *Licht op het Pad* vinden wij de uitspraak: *Zij die vragen, zullen het krijgen*. Dit resonanceert in de woorden uit de Bergrede (Matheus 7:7): *Vraag, en u zal gegeven worden*.

Op het eerste gezicht lijkt dit nauwelijks correct te zijn, maar vanuit het esoterisch standpunt is het logisch. Het vragen kan misschien de vorm aannemen van een begeerte; het kan ambitie zijn, wat een intense begeerte betekent; het kan aspiratie zijn. Welke vorm het ook is, het is een kracht. Alle begeerte is energie, een kracht die zijn eigen respons meebrengt. In het gedeelte over gebed in *De Sleutel tot de Theosofie* van H.P. Blavatsky legt zij uit, dat wat zij ‘wilsgebed’ noemt, een actieve kracht is die gebruikt kan worden voor het welzijn van anderen. In al deze gevallen wordt de wens misschien niet onmiddellijk vervuld en evenmin op de manier die men wil, maar hij zal zijn eigen resultaten op de geëigende tijd voortbrengen.

Als iemand vraagt om materieel voordeel en bijvoorbeeld een intense behoefte heeft om rijkdom te vergaren en de dingen die je met geld kunt kopen, als dat het enige is dat hij begeert, dan zal hij dat in deze incarnatie of in een andere krijgen. Maar daarmee

gepaard gaan alle problemen, spanningen en zorgen die samengaan met bezit. Iemand anders wil misschien heel graag liefde en aandacht. Ook hij krijgt dat, maar normaal gezien gaat affectie samen met het gevoel van persoonlijk bezit, met jaloezie en andere vervelende bijverschijnselen, dus dan zal het niet erg bevredigend zijn. Totdat de ziel zich er langzamerhand van bewust gaat worden dat de dingen die zij al eeuwenlang nastreeft niet zo begeerlijk zijn als zij aanvankelijk schenen, maar in feite bijna een straf zijn, tot dat moment lijdt zij onder de gevolgen van vragen daarom. Dat wordt bedoeld met het spreekwoord: *Wanneer de goden iemand willen straffen, verhoren zij zijn gebeden.* De meeste van onze gebeden en wensen zijn gebaseerd op onwetendheid en zijn daarom dwaas, vanuit een hoger, spiritueel gezichtspunt.

Na de woorden *Aan hen die vragen, zal gegeven worden*, zegt *Licht op het Pad: Maar ofschoon de gewone mens voortdurend vraagt, wordt zijn stem niet gehoord, want hij vraagt alleen met zijn denkvermogen.* Dit is een belangrijk punt. Lijden is de realiteit voor de mensen, en vragen is vaak een gebed om verlost te worden van de pijn en de moeilijkheden die zij doormaken. Als het leven altijd gemakkelijk en rimpelloos was, zou, spiritueel beschouwd, vooruitgang echter vertraagd kunnen worden. Wanneer mensen niet uitgedaagd worden, zakken zij weg in een vorm van lethargie. Op de lange duur kan veel van wat het denkvermogen vraagt niet de moeite van het verkrijgen waard blijken te zijn, omdat het denkvermogen oppervlakkig is en om triviale dingen vraagt. Misschien denkt het dat het heel knap is en veel weet, maar aangezien het oppervlakkig is,

speelt het maar een beetje met de onwerkelijkheden van de materiële wereld. Vragen met het denkvermogen is dus spiritueel onvruchtbaar. De meeste mensen weten niet wat zij echt willen en het denkvermogen bedenkt doelen. De ene dag vraagt het misschien om het ene en later om iets anders, dus het kan een aantal tegenstellingen bevatten.

Zolang alleen het denkvermogen vraagt, is er niets te horen op de diepere niveaus en ofschoon het denkvermogen respons krijgt op zijn eigen oppervlakkig niveau en daar gelukkig mee is, zal dit al gauw veranderen in pijn of oudbakken worden, net als ieder ander pleziertje. Dan kan er, als gevolg van een langzaam proces van teleurstellende ervaringen, een glimp van licht in het bewustzijn binnenkomen en begint de betrokkene zich af te vragen wat de moeite van het vragen werkelijk waard is.

Echt vragen wordt gekenmerkt door oprechtheid. Denkvermogen, hart en ziel moeten allemaal verlangen naar wat er gevraagd wordt. Daar het denkvermogen maar één aspect van iemand is, en er op ieder moment door conflicterende belangen verwarring kan worden veroorzaakt, moeten alle innerlijke tegenstellingen ophouden; dan wordt het vragen geïntegreerd en is de kracht ervan groter. Zelfs als geld het enige is dat iemand oprecht vraagt, krijgt hij het en lijdt als gevolg daarvan; maar hij zal leren dat men, om te vragen en te krijgen, echt al zijn energie daarvoor moet inzetten. Dit is relatief gemakkelijk op het materiële vlak, maar veel minder met betrekking tot niet-materiële dingen (dingen die een 'blijvende waarde' hebben, zoals aangegeven in *Aan de voeten van de Meester*), omdat de zintuigen en het denkvermogen de

waarde ervan niet kunnen begrijpen. Dat is de reden dat de meeste mensen afgeleid of aangetrokken worden en achter voorbijgaande gemakken aanrennen, of een beetje van dit en een beetje van dat willen. *Licht op het Pad* stelt: *Begeer slechts dat wat binnenin je is. Begeer slechts dat wat boven je is.* Wij kunnen bezit begeren, maar dat moet bestemd zijn voor de 'verenigde geest van het leven', niet alleen voor onszelf. Normaal wordt begeerte lichtjes gekleurd door zelfzuchtige, persoonlijke en materialistische overwegingen. *Moksha (Ganesh)*: uiteindelijke bevrijding van de menselijke geest) is een van de kwalificaties die genoemd wordt in de Vedanta traditie en impliceert het afzweren van persoonlijke behoeften en het inzetten van al onze energie, aandacht en toewijding om datgene te ontdekken wat van blijvende waarde is, datgene wat Werkelijk is.

Dit brengt ons bij een ander punt. Wat is werkelijk en wat is onwerkelijk? Het denkvermogen is verstrikt in de vele onwerkelijkheden van deze illusoire schaduwwereld die zo reëel lijkt, maar niet *werkelijk reëel* is, als ik het zo mag formuleren. Hoe weet men wat waarlijk reëel is? Wij moeten leren door de beoefening van bespiegeling (*vichara*), waarbij wij niet tot snelle conclusies komen, of onbewust aangetrokken worden tot bepaalde ideeën of theorieën. Bespiegeling, bedachtzaamheid, stille observatie, dat alles is noodzakelijk om te ontdekken of dat wat voor ons denkvermogen reëel lijkt, dat ook is, of dat het alleen maar een aspect is van de illusie die bestaat in de vormwerelden - op het fysieke, astrale en mentale niveau, waar zoveel illusies zijn. *Onder iedere bloem een opgerolde slang*, zegt *De Stem van de Stilte*. Als wij bewust zijn en niet misleid worden

door deze illusies van de lagere wereld, kunnen er nog steeds subtielere illusies bestaan op hogere gebieden, dus moet vastgehouden worden aan bewustzijn en alert zijn.

Illusies zijn de scheppingen van ons eigen denkvermogen; zij liggen niet in voorwerpen. Er zit heel wat gezond verstand in de uitspraak van Oscar Wilde: *Ik kan alles weerstaan, behalve verleiding*. Misschien werd dit als grap gezegd, maar het is waar. Als er geen begeerte en ambitie binnenin ons bestaan, kunnen wij aan alles buiten ons weerstand bieden; ambitie, begeerte en diep verlangen zijn allemaal aspecten van maya die ons misleiden om te geloven dat bepaalde dingen goed zijn, reëel en de moeite waard om te bezitten, terwijl dat niet het geval is. Wij moeten dus even stoppen met wat we doen en diep nadenken.

Er bestaan mensen die verblind zijn door geldzucht. Wij zijn misschien niet zo, maar misschien zijn wij er nog steeds aan gehecht. Zou het ons meer bevrediging schenken als wij veel meer geld zouden hebben? Als dat zo is, zijn wij nog steeds onder de betovering van de illusie van bezit. De begeerte naar sensatie, bezit, macht enzovoort vallen alle onder dezelfde categorie. Als zij nog aantrekkelijk zijn moeten wij daarvoor oppassen. Aan de andere kant, als wij er regelmatig -niet ieder ogenblik want dat veroorzaakt alleen maar spanning, maar geregeld - aandacht aan schenken, dan ontwikkelt zich de eigenschap van onderscheidingsvermogen (*viveka*). Wat er dan gebeurt is wonderbaarlijk: wij voelen geen aantrekkingskracht en gehechtheid meer voor dingen van deze aarde - dingen die niet blijvend zijn. Alleen die zegeningen die beho-

ren bij de tijdloze sfeer trekken ons aan.

Kortom, om te krijgen wat we vragen moeten we om de juiste dingen vragen, met heel ons hart, en dan zal het toenemende onderscheidingsvermogen ons in staat stellen om voorgoed afstand te doen van ons valse en misleidende geloof, één voor één, onze begeerten, gehechtheden en conclusies. Dit wordt allemaal geïmpliceerd in de verklaring: *Zij die vragen zullen ontvangen. Begeer slechts dat wat binnenin je is*, zo wordt ons voorgehouden. Maar hoe kunnen wij vragen om dat wat binnenin ons is? Alleen door te beginnen met nauwgezet en eerlijk naar onszelf te kijken. De schachten die het ware Zelf omsluiten moeten geopend worden voordat wij weten wat er binnenin zit, niet alleen in onszelf maar overall. Een Meester heeft eens geadviseerd: *Leer naar de mensen te kijken onder de oppervlakte en leer uiterlijke schijn evenmin te veroordelen als te vertrouwen*. Dit is ook van toepassing op het zien van onszelf zoals wij zijn. Het is gemakkelijk om misleid te worden door onze eigen verbeelding. Daarom moet het proces van observatie en onderzoek volgehouden worden. Het beoefenen van *viveka* kan niet ongeregeld of met onderbrekingen plaatsvinden. Als we opletten en leren om eerbiedig onze oefeningen te doen (worship), dan zal het goddelijk licht binnenin ons sterker worden. Waarnaar verwezen wordt is geen denkbeeldige god of Meester, maar het licht dat het onsterfelijke Zelf binnenin ons is, dat één is met het grote Zelf van allen.

Krishnaji zei wel eens in discussies: *Als u de juiste vraag stelt, vindt u zelf het juiste antwoord*. De juiste vraag is niet noodzakelijkerwijs datgene wat juist lijkt vanuit een intellectueel gezichts-

punt; veeleer is het een vraag die ons naar diepere niveaus van begrijpen voert, naar de grote zegeningen die alleen te vinden zijn in de sfeer van het eeuwige.

Levens die in rook opgingen

Een van de rijkste mannen ter wereld, de heer Michael Bloomberg, de burgemeester van de stad New York, doneert volgens krantenberichten 125 miljoen dollar om de tabaksindustrie in de VS te bestrijden die snode methoden toepast om mensen ertoe te brengen te gaan roken, wat ertoe leidt dat zij ziek worden en mogelijk overlijden. Zijn inspanningen om het roken in bars, nachtclubs en restaurants uit te bannen veroorzaakten felle kritiek, naar men zegt. De heer Bloomberg heeft verklaard dat hij een Wereldwijd Stoppen met Roken Initiatief gaat oprichten, dat gaat strijden tegen de commerciële belangen van de propaganda die naar men zegt resulteert in de dood van vijf miljoen mensen per jaar door het gebruik van tabak. Er bestaan vele manieren om te doden, en ook om zelfmoord te plegen, want de mensen die uit gewoonte tabak gebruiken zijn volstrekt niet onbekend met de gevaarlijke effecten ervan en toch geven zij het niet op. Natuurlijk zijn er enorm veel ongeletterde mensen in China, India, Afrika en waarschijnlijk elders, die niet begrijpen welke schade zij zichzelf en anderen aandoen door het gebruik van tabak.

Het is niet bekend of een uitspraak van een Amerikaanse regionale rechter tegen de misleidende verkooppraktijken van de tabaksindustrie ook van toepassing is op de promotiecampagnes van deze tabaksfirma's buiten de VS. De bedrijven hebben de opdracht gekregen om op te houden met etiket-

teren van sigaretten als 'licht', 'met een laag teergehalte', enzovoort, wat kopers ertoe verleidt om te geloven dat er niet veel risico zit in het roken van deze sigaretten. De tabaksbedrijven zijn van plan tegen deze uitspraak in het geweer te komen, en zij zullen waarschijnlijk hun enorme winsten inzetten om hierin te slagen.

Tot nu toe is China de grootste tabaksmarkt. Vooral jongeren worden tot roken aangetrokken en zij zijn heel kwetsbaar, maar hun lot laat de tabaksbaronnen volkomen koud en zij gaan zonder scrupules door met hun moorddadige activiteiten. Ook regeringen zijn halfslachtig en zij subsidiëren zelfs de tabaksteelt.

Een studie die verricht werd voor het speciale nummer over tabaksbeperking van *The British Medical Journal* toont aan, dat roken de kans op het krijgen van een beroerte of een hartaanval en natuurlijk kanker enorm vergroot. De tabaksmaatschappijen hebben hun eigen betaalde onderzoekers om 'ontdekkingen' die hun goed uitkomen te fabriceren. Er bestaat heel weinig bezorgdheid over de schade die aangericht wordt bij mee-rokers, die geen andere keus hebben dan de rook van anderen in te ademen.

Een zeer recent artikel in de *Washington Post* meldt dat *de hoeveelheid*

*nicotine in de meeste sigaretten met gemiddeld bijna 10 % gestegen is tussen 1998 en 2004, waarbij merken die het populairst zijn bij jonge mensen en minderheden de grootste stijgingen en het hoogste nicotinegehalte vertoonden, volgens een studie. Zoals het rapport vermeldt, zouden de grotere hoeveelheden nicotine theoretisch bij nieuwe rokers gemakkelijker tot verslaving kunnen leiden en het moeilijker maken voor gewoonterokers om te stoppen. Het rapport voegt er aan toe dat *Doral lights*, een merk met een laag teergehalte, geproduceerd door RJ Reynolds, de grootste rendementsstijging vertoonde, namelijk 36 %... De nicotine in producten van Marlboro, waaraan door tweederde van alle middelbare scholieren de voorkeur wordt gegeven, nam toe met 12%; die in *Kool lights* nam toe met 30%.*

De wereld maakt zich alleen enigszins zorgen over de gruwelen van volkerenmoord wanneer deze begaan wordt met gebruikmaking van wapens, maar zij blijft relatief onverschillig ten opzichte van genocidale wandaden door hebzuchtige zakelijke ondernemingen.

Uit: *The Theosophist*, oktober 2006
Vertaling: A.M.I.

Zij die met een open geest en een zuiver hart
die Godheid zoeken, die boven Zijn en Niet-Zijn staat,
die Schepper is van al wat is, toch tijdloos ongebonden,
Zij gaan het Pad dat voert tot Hem, van aardse band bevrijd.

Shvetâshvatara Upanishad V-14 in
W.H. van Vledder, Het mysterie van het Zelf - Upanishaden